

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la Tipografia „soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

O nouă dovadă de unghurizare.

Ținta către care se întoarce privirile ori-cărui popor e *luminarea, înaintarea în învățatură și civilizațiune*. După aceasta tinde și trebuie să tindă întreaga omenimea.

Fiecare popor are datorința de a-și însuși învățatură, prin urmare și guvernul și stăpânirea carea e pusă să dirige soarta popoarelor dintr-o țară încă e îndatorată a *înlesni* calea înaintării în învățatură și a-și ajuta acele popoare, cari sînt dornice de învățatură.

Așa ar trebui să fie, însă nu e așa!

Sînt guverne, nu vom zice în țara șerpilor, ci chiar aici în Ungaria, care în loc de a ajuta poporul ca să se poată lumina, îl împedecă opăcindu-l și silindu-l ca să-și închidă școala, dacă nu vrea să o folosească pentru scopul *politic*, care îi vine la socoteală guvernului.

Noi Români din Ardeal și Ungaria totdeauna am arătat o mare dragoste față de școală. Încă pe vremurile de oară, pe vremea iobăgiei, deși eram supriși și înclușeți totuși ne vîram cum puteam prin școalele străinilor, pentru a ne adăpa dela izvorul luminos al culturii.

Veni și ștergerea iobăgiei, dar' sosi și *absolutismul*, tot un fel de domnie a puterii. Cât a fost el de amar și cât este el de urgisit, noi Români, putem zice, că pe aceea vreme mai bine ne simțiam, și mai liberi eram; din săraci ce am fost ne-am întemeiat mulțime de școale la sate și orașe.

Absolutismul s'a șters și ce a urmat? Un absolutism mai crunt, dar' cu altă numire: *constituționalism* — unghuresc.

Constituționalismul acesta însă e nu mai o *nalucă*, căreia nime nu-î crede.

Cum ai și pute să numești constituționalism, dreptate de o potrivă, când stăpânirea nu e cuprinsă de acte îngrijiri, decât de a ne vîrli *limba unghurească în școalele noastre românești*, școale ridicare și susținute numai din banii *noștri*.

Stăpânirea nu caută la luminarea peoarelor de sub oblăduirea sa, ci unghurizarea e cea dintăiu și cea mai de pe urmă a sa cugetare.

Dovezi? avem destule și mai ales de un timp încoace stăpânirea o spune pe față și fără încungiur, că maghiarizarea naționalităților nemaghiare trebuie să se întempe, căci altmintre ni se prăpădește țara. În 2 Iulie a. c. s'a ținut adunarea *dascălilor unghurești*. Adunarea s'a ținut firește în Budapesta, locul „sfânt“ al prăznuirilor millenare. La adunare a luat parte și ministrul pentru școale *Wlassics*, vorbind și el. Dela un ministru drept ne-am fi așteptat, ca să spună mulțimii de dascăli unghurești că luminarea școlărilor să le fie scopul de căpetenie și ca pe tinerimea nemaghiară din școalele unghurești să nu o prigonească și să nu o silească a se lăpăda de comoara cea mai scumpă, de limba, de legea și de neamul seu. În locul acestora *Wlassics* le-a spus verde, că înainte de toate trebuie pusă „creșterea copiilor din punct de vedere *național maghiar*“, elle-a spus, că „*ideea de sîc unitar maghiar*“ e vrednică de a fi băgată în mintea ori-cărui școlar Ungur sau Român, Sărb sau Slovac. Tot așa a vorbit și *Berzeviczy*, un fost secretar de stat în ministerul școlărilor, tot așa și *Beothy Zsolt*, un învățat al Ungurilor.

În chipul acesta voesc ei înaintarea în învățatură! Ei vreau se pună mîna pe școalele nemaghiarilor, pe școalele confessionale, făcându-le mai întăiu școale comunale, mai apoi să le unghurizeze cu totul. Ei cer, ca învățătorii nemaghiari numai așa să fie numiți de învățători, dacă vor vorbi unghurește ca niște *csikóși* și dacă diplomele lor vor fi iscălite și de către „bărbații de încredere“ ai stăpânirii unghurești. Ei cer ștergerea școlărilor pregătitoare pentru învățători și ridicarea altor școale, se înțeleg unghurești.

Cu un cuvînt stăpânirea nu voește altceva decât unghurizarea deplină în țara întreagă și la toate popoarele.

Încredințați odată că scopul ei e unghurizarea nu e mirare apoi, că li și vedem rupându-ne școalele, rîd pe rîd.

Din școale confessionale, naționale — românești, ei fac școale comunale.

Își vor zice unii: Apoi de ce să nu lăsăm să facă școale comunale, când și așa sîntem săraci, și nu putem să plătim pe învățători așa după-cum se

cuvine și după-cum sînt și vrednici de a le fi răsplatită munca.

Aceia care astfel judecă lucrurile, *nu judecă bine*. Nu: pentru-că școalele comunale tot noi Români le vom susține și apoi le vom susține, dar' nu vom avea dreptul de a ne amesteca în acele școale care la îndemîna stăpânirii vor fi pusé! Cărți pentru școlari se vor folosi numai de cele unghurești, stăpânirea se va îngriji de dascăli unghuri, ear' dacă și s'ar afla vre-un Român ca să fie dascăl în o atare școală, acela e un vîndut, un perdut din stînul neamului nostru. Inspectorul unghuresc de școale va veghia asupra învățătorilor și ca pe o conje de lămăe îi va arunca pe acei dascăli, cari vor mai avea și oare-care simțeminte naționale.

Așa lucră ei și după spusele ale însuși ministrului *Wlassics* lucrarea aceasta va fi și mai mare, primejdia va crește din ce în ce.

Limba românească va fi ștearsă din școală, copiii vor fi lipsiți de cel mai mare drept, de acela de a gusta învățătura în *limba dulce a mamei sale*.

În fața acestor stări de lucruri avem datorința să ne gândim la susținerea școlărilor românești, pe care le mai avem.

Cei dela putere și-au spus cuvîntul lor: „*Vrem unghurizarea*“, noi încă îl spunem pe al nostru: *Noi nu o vrem, ci vrem susținerea școlărilor românești*.

Acum nu ne mai rămîne decât să vedem cum am pute noi să ne apărăm, ce alții ne răpesc.

Dar' despre aceasta în numărul viitor.

Agliardi și Români. Agliardi, fostul trimis papal la *Viena*, ear' acum *cardinal*, care le-a făcut Ungurilor o mulțime de neplăceri, e prieten bun al cauzei noastre. Când a primit decretul de întărire dela Papa, era de față și un fruntaș preot gr.-cat. Agliardi vrînd să mulțumească celor cari l-au salutată, a vorbit și despre preoțimea noastră, „*care e săracă în ce privește averea, dar' tocmai de aceea luptă cu adevărat duh apostolic lupta creștinismului*“. Așa a vorbit Agliardi despre preoțimea noastră, care bine ar fi când s'ar face și mai vrednică de laudele ce i-se aduc.

Soartea țerănimii noastre.

(em) Au fost aspre legile țerii un gurești înainte de anul 48. Românul era rob, un lucru denimica înaintea nemeșilor, care îl storceau, și îi înghițeau întreg suculele ostenelelor.

A sosit însă și anul 1848, poarta prin care am intrat și noi în șirul popoarelor neamănătoare. Am gustat și noi cât am gustat din fericirile libertății popoarelor, însă nu prea multă vreme ni-a fost dat, ca să trăim și noi liberi și aceasta nu din pricina noastră, ci dintr'a acelor, care printr'un joc al sorții au ajuns la cârma treburilor din țeară.

Fărădelegile săvârșite din partea puțernicilor cresc într'una și de unde până acum eram dedați a primi lovituri mai mult asupra păturei mai înalte a poporului român, căreia îi zic ei că e „ațătoare“, astăzi vedem stăpânirea lovind în avutul țeranului român, în moșioara plugarului.

Repirea asta a moșiei țeranului român stăpânirea ungurească o face în diferite forme.

Ea pune la cale procese așa numite urbariale, prin care păduri și lunci întregi ajung în mâna erarului, ear' bieții țerani sunt siliți să iee lumea în cap sau să se bage slugi, robi la câte un nemeș scâpătat, care să ridice pe socoteala acestor procese sau prin comasările pe care el le cere, fără învoirea poporului muncitor. Unde rămân apoi procesele pentru regulări de graniță, și curata înșelare ce se săvârșește cu alcătuirea cârților funduare, când apoi moși întregi să ciungăresc și se înștrăinează dela adevăratul proprietar!

Aceasta e politica stăpânirii de a lopi pe țeran acolo unde îl doare mai tare, așa după-cum a făcut de pildă la Mehadica, unde au căzut atâtea jertfe.

Fată deci, că astăzi cu toată predicarea libertății, noi Români stăm mai

râu în privința aceasta, ca înainte de ștergerea iobăgiei.

Plugarului român 'i-se răpește moșioara, ear' și cea puțintică câtă biată îi mai rămâne e silit să o vândă și o vinde pentru atâtea feluri de dări: dare de pământ, dare de venit, dare de cap, arunc comunal; care în unele părți e și de 90 la sută.

Moșioara vândută pentru dare mai totdeauna trece în mâinile străinilor, Unguri, Sași, Jidani, cari prin înșelăciuni pun mâna pe averi frumoase și ieftin cumpărate, așa ca ori-ce când se vinde în dobă.

De aici vine apoi, că numărul străinilor așezați printre Români crește din ce în ce, pe când țeranii cei neaoși lipiți pământului, sunt siliți ca să-și iee bătă în mână și s'o iee prin cele țeri străine.

Nu e vorba, îl doare și pe guvernul unguresc de ceva și acel ceva e soartea muncitorului maghiar, pe care vrea să o îmbunătățească, se înțelege tot pe socoteala noastră. Acestora le întemeiază școli, drumuri ferate, spitale, fabrici. Și ca să nu eșim din Ardeal, pildă ne sunt Sécuii, atât de giugiuliți de către stăpânire.

De soartea țeranului român însă, durere, aproape pe nime nu-'l doare. Și s'ar pute să-și doară pe aceia, care zi de zi hulesc și batjocoresc tot ce-'i românesc?

Pe acestia nu 'i-a durut de noi și nici nu li va dura, căci așa sunt ei făcuți ca să nu aibă durere pentru durerile noastre.

În fața acestor lucruri noi trebuie să ne îngrijim de soartea țeranului român, noi de noi trebuie să ne îngrijim de bunăstarea lui și numai dela noi înșine să o așteptăm.

Cu toții trebuie să punem umărul la croirea unei sorți mai bune a plugarului muncitor.

Advocați, medici, preoți, învățători, cu toții au datorința de a lucra într'acolo,

ca averea țeranului să nu 'i-se răpească ca să afe isvoare noue de câștig pentru ușurarea traiului lui și de a nu-'l lăsa pradă poștei de avere a dușmanului. Pentru acestea cu toții trebuie să ostenim, căci numai astfel ne vom implii datorința față de neam, față de mama noastră obștească, națiunea română.

Să ajutorăm și să ridicăm școale românești, se plătim cum se cuvine pe care muncesc în aceste școale, să întemeiem tovărășii în comitate, în sate, tovărășii pentru a înlesni câștigul și pentru a face ca bunăstarea să înainteze cu pași mai repezi.

Dacă vom ajutama școalele, atunci ne vom lumina și mai ales țeranul va câștiga mai multă învățătură, și dacă tovărășiiile puse la cale și întemeiate de oameni luminați și cu dragoste față de țeran, îi vor sări într'ajutor, fie cu bani, fie cu unelte de lucrul câmpului, atunci pe străinii care ne jupoaie cu cametele cele mari, îi vom face bancroți și îi vom alunga așa după-cum au fost alungați din unele părți locuite de Români, harnici și întovărășiți.

Prin întemeierea de școale și tovărășii, fie agricole, fie pentru a pune bazele la îndemâna țeranului, va înainta și el, țeranul român, care este pătură cea mai sănătoasă a neamului nostru.

Așa apoi îl vom scuti pe țeranul nostru de a-și vinde casa în care s'a născut și moșioara moștenită dela moșii dela strămoși.

Încă odată deci: Este datorința ori-cărui Român cu carte de a sări în ajutorul țeranului român, de a-'l povățui și de a-'l îndrepta pe căile cele bune, pe căile, cari, duc la bunăstare, la fericire.

Așa și numai așa vom pute face din țeranul român om cu stare și învățat ear' având odată țerănimie învățată și cu stare bună putem fi siguri, că neamul românesc nu va peri în veci!

FOIȚA.

De ce....

De ce nu-'i cu puțință
Din nou să 'ntinerim,
Și 'n lumea cea de visuri
Odată să mai fim?

Să ne 'mbătăm de vraja
Pismașelor priviri,
Necunoscând sfirșitul
Acelea fericiri?

Cât farmec ne-ar aduce
A nopții stăpână,
Și notele dăoase
Din deal dela stână!...

Dar cine-atunci ar plânge
Și-ofta 'n asta lume,
Când n'am fi noi pradă
Durerilor nebune?

Teodor Iordan.

CUCUL.

— Poveste. —

Au fost odată doi oameni, un bărbat și o muiere și trăiau în desfătări lumesti, foarte bine. Copii nu aveau și trăiau de altminterlea bine numai cât se tot gândiau, că dacă vor săbl, cine o să-și fie, că ei n'au pe nime.

Cerut-au ei într'una dela Dumnezeu, ca să le dea un copil, ori și doi Bunul Dumnezeu le-a și ascultat rugăciunea lor și 'i-au dăruit cu doi copii, amândoi ficiori și erau, Doamne, așa de frumoși și de faini, de nici n'au mai fost așa de frumoși nici n'or mai fi și nici să nu mai fie.

Așadar' acei doi copii trăiau foarte bine la olaltă de nici nu-'i putea despărți nimenea de lângă olaltă.

Mănia, pizma și ura.

Jupânul Satana însă a tipat între ei mânia, pizma și ură și au început la sfadă și la ceartă și s'au certat până-ce li-s'a urit părinților de ei și le-au dat următorul

Blăstem:

„Despartă-vă Domnul Dumnezeu de olaltă și atunci să vă mai întâlniți, când se va întâlni cerul cu pământul și luna cu soarele“.

Așadar' bunul Dumnezeu s'a mâniat pe cei doi copii și primind blăstemul părinților 'i-a făcut două pasări, și 'i-a despărțit, cându-le: „Voi să nu vă mai întâlniți până atunci, până se va întâlni cerul cu pământul și luna cu soarele, și în ziua de Bunăvestire 'i-a trimis în două părți ale lumii.

Numele copiilor.

Pe acei doi copii 'i-a chemat pe unii Cucu, ear' pe unul Vartolomeiu și dacă 'i-a despărțit Dumnezeu dela olaltă, pe Cucu l'a trimis încolo, ear' pe Vartolomeiu 'l-a trimis încoace și le-a zis lor:

„Noa, doi copii, în trei luni de zile în tot anul să tot strigați unul pe altul și să nu vă mai puteți întâlni“. De atunci zic oamenii că vine cucu dela Blagoveștenii.

Sporirea cuoului.

Așa zic oamenii, că cucul numai un ou ouă și îl clocește pițimpărătușu, ear' după-ce scoate puiul îl hrănește cu apă și mâncare, până-ce crește mare și îl învață să cânte „cucu“. Pițimpărătușu este o pasăre mică, de culoare roșu-gălbior.

Lupșa-de-Arieș.

Dumitru Rain, jure.

Proces în contra „Foi Poporului“.

Au trecut vr'o două săptămâni de când n'am mai scris despre procese de-ale „Foi Poporului“. Acum avem „fericirea“ de a scrie din nou despre un nou cas de „dreptate“ ungurească.

Lunia trecută dl Andreiu Balteș, răspunzător pentru cele scrise în „Foia Poporului“ și dl V. H. Dressnandt, proprietar, au fost ascultați la judele cercetător. Li-s'a spus, că un nou proces s'a pornit împotriva „Foi Poporului“ și anume pentru o poezie a d-lui Remus N. Begnescu, intitulată „La Ardeal“ și dată la iveală în nrul 21 al foi noastre.

Se vede, că s'a cam trecut mileniul și cheuniți de beția prăznuirilor acum se apucă să improcesueze până și poezii.

Spre știre străinilor, cari amețiți de bencheturile millenare, au scris că stăpânirea e dreaptă și că popoarele de sub a ei cârmă trădesc ca în sinul lui Aram.

Adunarea din Paris.

Ungurii pe zi ce merge tot mai mult perd din dragostea pe care le-au arătat-o în trecut o seamă din popoarele Europei. Îndeosebi Francezii 'i-au giugiulit mult pe Unguri, ear' în anul 1848 le-au dat și ajutoare pentru ca să-și ajungă ținta dorită, de a fi singuri stăpânitori în această țeară, ceea-ce firește Francezii cu idei de libertate, nu au știut-o.

Acum însă iubirea Francezilor față de ei se întoarce asupra noastră, asupra celor asupriți, ceea-ce e și lucru prea firesc, mai ales dacă nu scăpăm din vedere, că poporul francez e cel mai mare apărător al libertății popoarelor și putem zice, ca ei au desrobit popoarele din jugul greu al iobăgiei, sub care au gemut atâtea veacuri.

Acum avem o nouă dovadă despre iubirea lor față de libertatea popoarelor. Sâmbăta trecută s'a ținut o mare adunare în cel mai de frunte oraș al lumii, în Paris, adunare presidată de cătră marele bărbat francez Emil Flourens, vechiu ministru al Franciei.

Adunarea a fost pusă la cale de cătră un comitet alcătuit din Români, Sârbi și Bohemi aflători în Paris.

Dăm în cele de mai jos invitarea și apelul, pentru a lua parte la acea adunare:

Coloniile română, sârbă și ceho-slovacă din Paris, alcătuite în cea mai mare parte din tinerimea dela școalele mai înalte a acestor trei naționalități, pune la cale pentru ziua de 11 Iulie 1896, în sala Wagram, și sub presidența dlui Flourens, deputat, fost ministru al afacerilor străine, o întrunire obștească, unde se va vorbi despre chestiunea naționalităților din Ungaria.

Chestiunea aceasta fiind pusă la ordinea zilei cu privilegiul sârbărilor milleniului din Budapesta și mai cu seamă prin purtarea Ungurilor, cari tind a înfățișa în alt chip faptele și a înșela părerea obștească în Franca, reprezentanții acestor trei naționalități își țin de datorie a lor a restabili faptele și a lumina judecata obștească asupra adevăratei stări de lucruri în Ungaria a acestor trei naționalități, cari au dat întotdeauna cele mai puternice dovezi de dragostea lor pentru Franca.

Reuniune publică.

În 11 Iulie la 8^{1/2} ore în sala Wagram 39. Sub presidența dlui Emil Flourens, deputat, vechiu ministru al afacerilor străine. Pusă la cale prin comitetul celor trei naționalități: Români, Sârbi și Ceho-Slovaci.

Ordinea zilei:

Chestiunea naționalităților în Ungaria.

Întrearea liberă și gratuită.

Chestiunea naționalităților în Ungaria a fost pusă la ordinea zilei prin sărbătorirea milleniului unguresc.

Stăruințele interesate ale Maghiarilor Ungariei, având de țintă de o parte a cocoloși faptele și a înfățișa starea politică și națională a Ungariei într'o lumină cu totul mincinoasă, ear' de altă parte a înșela Franca asupra adevăratelor lor simțăminte față cu ea

și de a se înfățișa ca vrednică de iubirea marinosului popor francez, îndatorează comitetul celor trei naționalități ale Ungariei a aduce la loc adevărul, înfățișând pe drept starea etnografică (starea popoarelor), politică și națională a acestei țări și lăsând-o în judecata părerii obștești franceze.

Causa noastră nu se însuflețește decât de ideile revoluțiunii franceze, care a predicat drepturile omului și a deșteptat ideea de naționalitate. Nădăduim, că va afla o bună primire în această nobilă țeară a Franciei, al cărei rol, între celelalte națiuni, a fost totdeauna de a înfățișa simțămintele de libertate politică, de dreptate între oameni și frăție română.

Comitetul celor trei naționalități invită deci la această reuniune obștească pe toți Francezii, pe cari îi doare cauza noastră și de foarte cumpănitoarea chestiune a naționalităților în Ungaria.

Pentru comitetul celor trei naționalități

G. Oedșan, M. I. Spelatkovič,
președintele comitetului român, președintele comitetului sârbesc.

L. Schmidt-Beanchez,
președintele comitetului ceho-slovac.

S. I. Gruici,
secretar.

Știri mai amănunțite despre această adunare de mare însemnătate ne lipsesc încă, le vom aduce în numărul viitor și le vom aduce cu drag, căci știri de acestea par'că ne mai alină durerile pricinuite de cătră atotputernicii Maghiari.

După-cum sântem încunoștințați s'au trimis mai multe telegrame.

Din partea noastră am adresat dlui Emil Flourens următoarea telegramă în limba românească.

„Meetingul d-voastră, de protestare este o vie încurajare a poporului nostru subjugat. Primiți grațitudinile și salutările noastre“.

Redacțiunea „Foi Poporului“.

Din partea redacțiunii „Tribunei“ încă s'a trimis o telegramă, de următorul cuprins:

„Salutăm cu entuziasm întrunirea fraților nostri în contra asupritorilor nostri millenari“.

IANĂȘEL.

— Baladă populară. —

Praportăsa praporta,
Falnic voinic c'alerga,
Cu murguțul porumbat,
Cu trei pene 'n comănac,
Cu căpăstru de bumbac
Prin oraș în Țaligrad *)
Tot de-alungul și de-a lat.
Neveste care-l vedeau,
Ferestrele deschideau;
Dar' ele nu-l cunoșteau,
Fără Lena lui Bogdan
Cunoștea că-i Moldovan,
Și din graiu așa grăia,
„Ianășel, drăguțul meu,
Ești de frunte 'ntre voinici,
Dar' ia vină până aici,
Să-ți dau prânzul să-l prânzești,
Cu mine să te iubești“.
Ianășel din graiu grăia:

„Ba, io Piana n'oi venia *)
Că mă tem de moarte grea,
Bărbatu-'ți din vița mea“.
Eară Piana-așa zicea:
„Ianășel drăguțul meu,
De moarte nu te teme,
Că Bogdan s'a dus de vreme,
Cu cinci sute de voinici,
Are drumuri grele, lungi,
Ajungă-l oastea turcească,
Ca să mi-l prăpădească“.
Eară Ianăș o-asculta
Și la Piana se ducea,
Murgu 'n stălog îl băga
Flori de fân și presăra,
Și de subsuori îl lua,
Pe Ianăș în sobi **) băga
Și din graiu așa grăia:
„Ianășel drăguțul meu
Cina-vom, ori ne-om culca?“
Ianășel din graiu grăia:
Ba înainte vom cina

*) Veci.
**) Sobi = chibite. odăi.

*) Constantinopol.

Și apoi că ne-om culca,
Când la cină se punea,
Eată Bogdan ajungea,
La poartă cu tabăra
Și din gură-așa striga:
„Auzi Piana, doamna mea,
Ia deschide-mi porțile,
'Mi-am scurtat eu zilele,
Vin' ca să-mi ved curțile“,
Ear' Piana din graiu grăia:
„Bogdane, domnuțul meu,
Porțile nu-ți pot deschide,
Cheile la prunci am dat
Și prin pulber' le-au băgat
Și nici-cum nu le-am aflat“.
Piana vîzînd strîmtorată,
Nu mai știa ce să facă
Ci pe Ianășel lua
Și 'ntr'o ladă 'mi-l băga,
În lada cu gălbiniori
Pe de-asupra cu scrisori.
Ear' Bogdan se mânia,
Palma pumn, că 'și-o făcea,
Și în poartă îmi dădea,

Cum e Sasul.

Studentimea săsească din Ungaria și Ardeal ținuse acum sunt doi ani o adunare în care au pus temelii înființării unei „Reuniuni“ a tuturor studenților sași de pe la școlile mai înalte. Au alcătuit și statut, se înțelege cât se poate de domoale, numai ca să nu se strice cu stăpânirea. Au pățit-o însă, căci statutele nu le-au întărit nici lor, măcar-că nu sunt „Valachi“ sălbatici, ci Sași credincioși zicării noastre românești: *linge mâna ce n'o poți mușca!* Respingerea statutelor lor, e de o mare însemnătate.

Sașii cât sunt de prevăzători, eată și lor le e dat să guste amarul stăpânirii ungurești. Sașii totdeauna s'au întovărășit cu cei mai tari, totdeauna au lucrat cu ei împotriva celorlalte neamuri conviețuitoare și totdeauna le-a reușit această politică, totdeauna, au făcut sărituri de pisică, au căzut în picioare.

Nici nu avem cuvinte de jeluire pentru nedreptatea ce li-se face. Ei 'și-au sărat-o așa, prin urmare așa să și mănec.

Poate, că mai urmându-se prigonirile și asupra lor, își vor schimba coardecile și vor începe și ei a face ochi dulci întovărășirii naționalităților subjugate din Ungaria și Ardeal!

Până acum au lins mâna puternicilor, acum începe a li-se infunda și lor, căci azi li-se resping niște statute, mâne li-se vor prigoni școlile și toate ale lor.

Eată unde duce politica de căciulire, de umilire, eată unde duce întovărășirea cu cel afară de drept; te părăsește după-ce nu-'i mai faci trebuință și te lovește, căci tu încă 'i-ai dat mâna de ajutor ca să lovească, tu încă ai stăruit, ca să nu mai cunoască mila.

Oare înțelege-vor căpeteniile Sașilor, că cum merg astăzi, nu merg bine și că nu peste mult vor fi împărțâșiți de aceeași soarte, de care noi suntem împărțâșiți?

APEL

cătră

corurile rom. din Bănat.

„El lasă plugul, sapa și carul,
„Și 'n loc de armă ia lira 'n mână“ !...“

„Asociațiunea transilvană română pentru cultura și literatura poporului român“, va ține adunarea sa generală din anul acesta în Lugoj, la 15/27 August a. c. (La sfânta Măria-mare.)

În programul festivităților arangiându-se la acea ocaziune, comitetul arangiator din Lugoj a luat și un punct de *intre-ere a corurilor române din Bănat*.

Subscrisa secțiune, însărcinată cu executarea acestui punct din program, își ia libertatea a face apel cătră toate corurile române din Bănat, rugându-le, ca să binevoiască a lua parte activă la această sărbătoare națională. Voim ca cu această ocaziune să dăm mână cu mână și să înălțăm inimile.

Având în vedere partea de pretensiune, ce interesul culturii naționale cere dela corurile noastre; și având în vedere chiar și interesul particular al fiecărui cor, subscrisa secțiune crede și știe, că apelul seu de față va fi auzit și urmat.

Acele coruri, cari vor binevoi a lua parte la emulare, sunt rugate a lua la cunoștință și considerare următoarele

Condițiuni.

1. Fiecare cor participant la emulare, are să cânte o *piesă* originală română, eschizând încât se poate traduceriile.

2 Fiecare cor participant are să se insinuoze cel mult până în 6/18 Iuliu a. c. la adresa dlui dirigent *Ioan Vădu, învățător în Lugoj*, notificând titlul și autorii alor *trei* *piese* cu cari ar putea lua parte la emulație. Din aceste trei apoi, li-se va designa *una* din partea secțiunii subscrise. Aceasta se face pentru evitarea eventualei executări a unei și aceeași *piesă* din partea mai multor coruri.

Tot cu această ocaziune, ca date istorice fiecare cor are să ne comunice: anul înființării sale, suma pieselor studiate și cântate dela înființare până în prezent, precum și alte date și momente mai însemnate din viața sa.

3. Toate corurile cari se vor insinuoze, vor primi din partea subscrisei secțiunii notele *piesei*: „*Desreaptă-te Române!*“ care *piesă* se va executa din partea tuturor corurilor prezente *in massă*.

4. După emulare, se va distribui mai multe *premi*, conform judecării juriului de specialiști instituit pentru aceea ocaziune. Acele coruri, cari nu vor obține premiu, vor primi *diplome de recunoștință*. Se observează, că dreptul la premii îl au numai corurile de plugari.

5. Fiecare corist, pe timpul cât va sta în Lugoj, va avea cortel gratuit.

6. Un program mai detaliat, fiecare cor va primi îndată după însinuare, deodată cu notele „*Desreaptă-te române!*“

Fraților! „*Astra*“ pentru prima dată pășește pe teritoriul Bănatului, „*Ea*“ vine la noi! Veniți amicilor, ca să o întimpinăm cu sunetele lirei noastre!

Lugoj, la „*Sân-zieae*“ 1896.

Cu toată stima!

Secțiunea pentru arangiarea emulării corurilor.

Articoli economici.

Pentru a promova cultura economică în poporul nostru printr-o publicistică bună din ramura agriculturii și a economiei peste tot, redacțiunea ziarului nostru scrie următorul

Concurs.

Se scrie concurs public cu terminul de 10 August 1896 pentru cele mai bune studii și cei mai buni articoli, teme din agricultură și economie peste tot, cu următoarele premii:

I. Un abonament liber pe 1 an la „*Tribuna*“.

II. Un abonament liber pe 1/2 an la „*Tribuna*“.

III. Primii 25 numerii din „*Biblioteca pentru toți*“.

IV. Un abonament liber pe 1 an la „*Foia Poporului*“.

La concurs să primesc articoli mai lungi (studii) și mai scurți, scriși românește, cari vor tracta teme actuale, interesante de pe terenul economic cu privire la poporul nostru.

Articolii despre *teme industriale, comerciale* încă să admit la concurs.

Lucrările trimise la concurs până la terminul prefript, scrise ligitibil, cu numele autorului într'un plic sigilat provăzut cu o devisă, vor fi censurate de o comisiune de bărbați competenți. Premiile se vor decerne lucrărilor absolut bune. Articolii premiați vor fi publicați de redacția ziarului „*Tribuna*“, cum va afla ea, de bine.

Sibiu, la 10 Iulie 1896.

Redacțiunea „*Tribunei*“.

Porța 'n patru se spărgia,
Drept la stălog se ducea,
Murgu lui Ianăș afla,
Lucru dracului așa,
Și la Piana se ducea,
Și din graiu așa grăia:
„Dar' murgu lui Ianășel,
Ce caută 'n stălogel?“
Eară Pian-așa zicea:
„Bogdane, domnuțul meu,
El la noi s'a abătut,
Și prea mult vin a beut,
Și pe murg am zălogit“,
Bogdan din graiu grăia:
„Eu știu Piană ești vicleană“.
Bogdan în sobi se băga,
Sabia lui Ianăș afla
Și la doamna se 'ntorcea
Și din graiu așa grăia:
„Sabia lui Ianășel,
Ce caută 'n cuiul meu?“
Eară Pian-așa zicea:
„El pe la noi s'a abătut,
Și prea mult vin a beut,

Și sabia 'i-em zălogit“
Ear' Bogdan din graiu grăia:
„Eu știu Piană ești vicleană“.
Ear' Bogdan eară zicea:
„Auzi Piană, draga mea,
Ea deschide lăzile
Să 'mi plătesc eu oștile“;
Ear' Piana de tulburată,
Nu mai știa ce să facă,
Și din graiu așa grăia:
„Copiii cheile-au luat
Și 'n părău că le-au băgat
Și nici-cum nu le-am aflat“.
Ear' Bogdan se mânia
Lucrul dracului făcea,
Nouă fauri aducea,
Lăzile le deschidea
Și pe Ianăș îl afla
În lada cu gălbiniori,
Pe de-asupra cu scrisori,
Și pe Ianășel lua
Păreche de palmi ti da,
Ear' Ianăș îi cuvânta:
„Stai Bogdane, nu mai da,

Că nu este vina mea,
Ci vina la doamna ta“.
Bogdan pe Ianăș lăsa,
Drumu 'n pace îi dădea
Și la Piana se ducea,
În țoale albe o 'mbrăca,
Cu rășină o rășina,
Cu cenușe-o cenușă,
La stălp de fer o lega,
Și foc dinjos îi dădea,
Și ea toată că ardea,
Ear' vântul meru bătea,
Piana 'n cenușe se prefăcea,
Bogdan singur rămânea.
El în deal că se suia,
Nouă săbii ascuția
Și la piept 'mi-le punea
Și jos zău el că sărea
Și din gură cuvânta:
„Doamne, fie voea ta!“
Săbii 'n el nu prindea
Bogdan viu că rămânea.

Culeasă de Ioan Richitan. jana.

SCRISORI.

Reuniune harnică.

Bistrița, 6 Iulie 1896.

Ieri în 7 Iulie a. c. poporul român din Bistrița, adevărată Reuniune română de cântări a dat o astfel de dovadă, care ne îndeamnă aștepta, că urmând pre această cale, numelui de Român adaug numai onoare și laudă.

Reuniunea română de cântări din Bistrița a ținut în 7 Iulie a. c. un concert imprimat cu petrecere de joc.

Bucățile de concert pe cât au fost de potrivit alese, pe atât au fost de exact, precis și frumos executate, încât au stors aplauze nesfârșite din partea publicului.

Din bogatul program înveselit-a plăcut publicul „Hai în Hora” și „Ce faci Ioană”. Era un orcan de furtunoase aplaudări a produs „Maș mărta” și „Puișorul”. Nu mai puțin bine au fost executate, „Rămâi sănătoasă” și „Trecuți valea”. Bine a fost declamată poezia lui Coșbuc „Dușmancele” de cântă d. G. Scridon, care a dovedit, că posedă pe lângă gustul frumosului și cunoștințele de limbă ale declamatorului destoinic.

Onoare tineretului inteligent, care luând asupra-și greaua sarcină de a desvolta în popor gustul frumosului, de a cultiva cântul, unul dintre cele mai puternice podoabe și probe a tăriei neamului românesc, nu pregătește a jertfi timp, nu cruță osteneală și jertfe bănești însemnate, numai ca se poată cânta și ridica poporul. Onoare tineretului jertvesc bistrițan, care s'a angajat în această rașionare și cu zelul și diligența-i neobosită îndreptă lumii, că Românul înzestrat este cu talente, care alte popoare le invidiază, că Românul destoinic este și voaște a face și produce lucruri frumoase și înălțătoare.

Onoare comitetului, care a pus sârbarea la cale și onoare publicului înalt din Bistrița, care a luat parte în număr cât se poate de mare.

Însemnă act, că poporul român din Bistrița cu privilegiul acesta nu a fost la culmea demeritului și a datorinței sale, neluând parte și zicând chiar cu voia, pe când datorința li-ar fi fost lor să se înfățișeze cu toții, cu tovarășia de cântări este a lor, ear' aceasta pentru popor lucră și muncește.

Pentru astă-dată atât. *Raportorul.*

CRONICĂ.

Părintele Lucaciu din nou e luat la grigoană de către puternicii zilei. Dînsul a fost așteptat la gara din Șomcuta-mare nu zeu puțin, ci chiar de către 20 de gendarmi pe cavent, că ar aduce din România scrieri îndemnătoare la răsmiriță. Au rămas însă cu bazele umflăte bieții gendarmi, căci cu părintele Lucaciu n'au putut da față.

Drumeșul Păzmândy, cel care a călătorit în toate părțile pentru a „răsturna” călătoriile noastre, va porni-o ear' la drum și acum în București. El a scris dlui V. A. Urechii că va sosl acolo, ca votru, să dăm și pe deputații din România la *adunarea de pace*, ce se va ține în Budapesta. Urechii însă i-a scris că „drumu-i liber, numai cât va călători fără de folos, pentru-că nici un deputat român nu va ostent până la Budapesta”. Credem că se va sătura și Păzmândy de a mai umbla calea mînzului.

Pictor român. Facem luători aminte pe cetitorii nostri asupra anunțului dlui profesor gimnasial Octavian Szmigelschi, astăzi singurul pictor român. Dînsul a învățat la școala de desen din Budapesta, ear' astăzi e profesor. Icoanele desemnate de dînsul au fost mult lăudate de către publicul românesc, care i-a văzut desemnurile frumoase. Am dori, ca Românii nostri la dînsul să-și facă icoanele de lipă pentru înfrumusețarea bisericilor, ear' nu la străini, dela care numai icoane potrivite legii noastre nu vom afla.

„Asociațiunea” în Mihalt. Adunarea generală a subdespărțământului Blaj, se va ține în Mihalt, la 9 August st. n. a. c.

Premii pentru țesături și cusături naționale. Primim din Blaj următoarea încunoștințare, despre o faptă vrednică de urmat de către toate despărțămintele „Asociațiunii”. Cu privilegiul adunării generale a despărțământului XI. al „Asociațiunii transilvane”, care se va ține la 9 August n. a. c. în comuna Mihalt, se vor împărți premii de 15, 10 și 5 fl. acelor țerance române din comunele ținătoare de agentură (Mihalt, Coșteiu și Obreja), care vor expune cele mai frumoase țesături și cusături naționale. Ceea ce se aduce la cunoștința celor pe care îi privește cu adausul, că cei-ce vor să aibă premiile acestea, să trimită lucrările pe adresa Prea on. domn Stefan Pop, protopop în Mihalt, cel mult până la 8 August n. a. c. Blaj, din ședința subcomitetului despărțământului XI. al „Asociațiunii transilvane”, ținută la 6 Iulie n. 1896. *Ioan German*, director. *Aurel C. Domșa*, secretar.

Slugărnicele ungurească. Un econom român ne scrie, că un notar român, al cărui nume deocamdată nu-l spunem, nu trimite „Foaița Poporului” la cei-ce au abonat-o, ci o ține pentru el, ba ce e mai mult, în loc de „Foaița Poporului” le trimite fișica ungurească „*Mező Gazda*” din Budapesta și..... „*Poporul*”, vîndutului Alexics. Prin astfel de fapte cugetă notarul că se va face plăcut înaintea mai marilor sei? Prin șicanarea și năcăjirea poporului? Rău se înșeală!

Stipendii din fundațiunea Gozsdu. În scopul conferirii de stipendii din „Fundațiunea lui Gozsdu” pe anul școlastic 1896/97 s'au publicat concurs pe lângă următoarele condițiuni: 1. Concurenții să documenteze cu documente originale sau autenticate de notar public: a) că sînt fii de cetățeni ungari și să țin de biserica orientală română, spre care scop se cere extrasul din matricula botezaților provăzută cu clausula parochului competent, că și de present aparțin la biserica gr.-ort. română; b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, ceea ce studenții dela școalele medii să documenteze cu atestat de pe anul școlastic 1895/6, ear' cei dela facultăți și universități cu indice despre toate cursurile ascultate; c) că nu sînt în stare a se susține la studii din averea proprie sau a părinților lor, și d) fiecare concurent are să indice în petițiunea sa specialitatea la care și locul unde voaște a continua studiile, precum și acea dacă are și alt stipendiu. 2. Cei-ce vor să studieze la vre-un institut afară de patrie, au să arete necesitatea de a face studii în străinătate, ca în cazul dacă li-se va vota stipendiu, să se poată îndată exopera concesiunea ministerială prescrisă. 3. Petițiunile instruate cu documentele necesare sînt a se adresa la reprezentanța fundațiunii

lui Gozsdu (Budapest, VII. Király u. 13. sz.) până la 5 August a. c. n. 4. Totodată se provoacă stipendiștii actuali, ca până la termenul indicat și pe lângă observarea lit. d) din acest concurs să arete rezultatul studiilor din anul școlastic 1895/96, căci altcum li-se va sista stipendiul. 5. Petițiunile cari nu sînt instruate cu documentele susamintite, sau so-site după termenul scris, nu se vor lua în considerare. 6. În interesul expedării regulate fiecare concurent să indice în petițiune locul și posta ultimă unde este a i-se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Cununie. Duminecă în 31 Iunie s'a săvîrșit în Sadu cununia dlui Ioan Orosu, candidat de preoție cu d-șoara Ana Tatu.

Daruri creștinești. Pentru biserica gr.-or din Drombar a dăruit economul *Petru David*, un prapor în preț de 10 fl. D-zeu să-i răsplătească darul!

Teodor M. Stănescu.

— Dl *Aurelian Danciu*, director de mină, precum în anii trecuți așa și în anul acesta a dăruit pe seama școalei confesionale gr.-or. din Bucium-Sat un glob în preț de 15 florini, cu privilegiul examenelor a împărțit la școlarii cei mai buni 2 fl. Pentru aceste frumoase daruri i se aduce mulțumită. În numele comitetului parochial:

Nicolae Todca, inv.

— În comuna *Dveliu*, comitatul *Caras-Severin* s'a îngrădit biserica prin următorii creștini:

Irimie Andreș au făcut 6 metri în lungime, Petru Furlugianu, episcop-prim 6 m., Iosif Furlugianu not. com. 4 m., Petru Adam, jurat com. 4 m., Ioan Mărie 2 m., Adam Cărdu 2 m. Irimia Bărceiu 2 m., Pavel Muștețiu, învățător în loc 2 m., Irimia Cărdu, episcop al doilea 2 m., Ioan Cărdu 4 metri, Gerge Cărdu 4 m., George Dogan 4 metri, Iancu Pascu 2 m., Nicolae Pascu 2 m., Irimia Dogan 3 m., Traila Dogan 3 metri, Nicolae Baica Cica 4 m., Damaschin Marcu 2 metri, George Baica 2 m., Petru Joz 2 m., Petru Dogan Belgea 2 m., Nicolae Crașovan 4 m., George Marcu jude com. 2 m., Măndru Stefan 2 m., George Andreș 2 m., Petru Găvăgină 2 m., Adam Jura Loga 2 metri, Iordan Mioc 2 m. Iacob Dragomir, subjude com. 3 m., Ioan Pira 2 m., Toma Merteza 2 m., toți economi, ear' zelosul nostru comerciant dl Iuliu Crina a făcut poarta mare și ușa mică din fața bisericii, precum și preotul nostru dl Pavel Drăgan a făcut o porțiță de către ulița ce duce la cimiter. Observ însă, că de partea dreaptă a bisericii fiind gardurile economilor Iosif Merteza și Nicolae Adam încă în stare bună, nu s'a mai făcut gard nou pe acolo. Pentru munca săvîrșită li-se aduce și pe această cale mulțumită.

Iosif Ivan, econom.

Notar nevrednic. Din *Gurasada* ni-se scrie următoarele: D-voastră stăruțiți ca să alegem notari numai de Român, aceasta o recunoaște și eu, însă d-nii notari dacă le dăm votul apoi binevoiesc a se și îngriji de soarta poporului și a comunei în fruntea căreia e pus. Eu, om sărac, am fost silit să plătesc cu bani mulți pe dl notar, pentru-că mi-a făcut o rugare, ca să între femeia mea în spital. În loc să împăciuească lumea el o întăria, căci ce alta este procesul în care m'a băgat și în care am cheltuit 100 fl. Așa face notarul nostru.

Abonent 8150.

Prigonirile nu mai încetă. Economul Ioan Podea din Săcădate e pus sub acuză din pricină că acum sînt doi ani a strigat și bineventat pe osândiții dela Cluj. Pentru „păcatul“ acesta el a fost adus la Sibiu, se înțelege cu gendarmi. Procesul pornit în contra lui se va sfîrși în curînd și vom avea cu o dovadă mai mult despre neîndreptățirea și asuprirea Românilor din partea cruntei stăpîniri.

Carte nouă. Mai zilele trecute a apărut o carte nouă de D. Telescu cu titlul: *Realitate*. E o carte de povești scurte, epigrame, pasteli și descrieri în versuri, cari corăspund titlului lor. Pline de glume nesilite, scrisă într-o limbă fără cotituri, românească, în acea limbă a poporului pe care o mănuește cu atîta ușurință cunoscutul scriitor, ele sînt de un farmec desăvîrșit. Îndemnăm pe cetitorii noștri să le cumpere.

Au luat-o la sănătoasa coconii Affendakis, Kázár Ambrus și Scheiber Dezső, căci li-s'au urît să mai șadă în odăițele mici și întunecoase ale temniței din Budapesta, unde au fost băgați pentru multele hoții ce le-au săvîrșit. Nu demult prietenul lui Affendakis, Papacosta, cel mai meșter spărgător al casselor de fer încă a fugit din aceeași temniță. Nu 'i-a slujit norocul, căci a fost prins. Acum au fugit Affendakis cu încă două paseri bune. Pe Scheiber 'l-au prins, pe ceialalți doi însă nici o nădejde, de a-'i mai apuca.

Hoște jidovească. Pantelie Bugariu, econom în Checia-română ne scrie, că acolo un domnișor jidănaș a furat caii unui Român cu trăsura cu tot. Jidănașul făgăduindu-'i Românului 3 fl. pe zi pentru trăsura, a fost dus până în Zsombolya. Aici au poposit la un birt, ear' țeranului român 'i-a dat niște scrisori să le ducă până la casa unui inginer. Când s'a întors bietul Român, caii și trăsura au dispărut cu Jidan cu tot.

Eramene la sate. La școala din Stearimb s'a ținut examenul în 8/20 Iunie. La întrebările lămurite ale învățătorului copiii au dat răspunsuri întregi, hotărîte, așa încât unul dintre învățătorii de stat ce se afla de față adese-ori zicea: „așa vorbesc ca-și-cînd le-ar fi gura de zahar“, ear' în pauză 'i-a zis d-lui învățător, că se vede că tot cu zahar învață copiii așa hotărît și neșicios răspund. Sîntem norocoși, că avem un astfel de învățător cum e și dl Sabin Safta, care numai cînte face dăscălimii noastre. Ioan Borza.

Stațiunt învățătoresc la școlălele gr.-ort. În protopopiatul Sebeșului: Petrifaldău salar 300 fl. Căcova, 300 fl. și adică 100 fl. din casa comunală, 140 din repartitie, 100 fl. ajutor dela stat și cuartir. Berghiu, 300 fl. și a. 196 fl. în bani și 104 în naturalii. Șugag, 300 fl. din casa bisericii, 10 pentru lemne. Deal, învățător ajutor 200 fl. cuartir grădină. Pianul-de-sus, 300 fl. din casa bisericii. Răchita 300 fl. din alodiul comunal. Pianul-de-jos, două posturi, fiecare cu 300 fl. din casa bisericii. Ohaba, două posturi, 300 fl., 1 stăngin de lemne.

La toate stațiunile acestea se dă cuartir și grădină. Terminul din urmă pentru trimiteră rugărilor e 4/16 August. Sebeșul-săsesc, două posturi, 400 fl. și cîincuenale legale. Cei cu cunoștințe musicale vor fi preferiți. Terminul ultim de concurs 4/16 August. Tălmacel protopopiatul Sibiului, două posturi, 300 fl. plătiți din casa alodială.

Îndreptare. Dl părinte Vasiliu David ne trimite o îndreptare a celor scrise din comuna Mogoș în nrul 15 al foii noastre. Luăm la cunoștință.

Știri mărunte. În America și anumit între Chicago și Logan s'au ciocnit două trenuri accelerate. 27 au rămas morți, ear' 57 sînt greu răniți. Pricina ciocnirii a fost negrija mașiniștilor.

— Rusul Miconoff a făcut o călătorie de 13 mii kilometri, pe jos.

Mai nou.

La adunarea din Paris au luat parte peste 5000. Presidentul Flourens a vorbit despre nefericita politică din afară a Austro-Ungariei, vestejind purtarea Ungurilor. În numele Sărbilor a vorbit Zivadinovic, care a arătat ce e milleniul, apoi a făcut istoricul Sărbilor înfășoșând prigonirile la care sînt expuși Sărbii din Ungaria. Din partea Românilor a vorbit Ocașianu, care a arătat, cum Românii din Ardeal sînt despoiași de cele mai sfinte drepturi. A mai vorbit Schmidt-Beauchez din partea Ceho-Slovacilor, fiind aplaudat ca și ceialalți.

Adunarea întreaga hotărî apoi ca să protesteze în contra milleniului mincinos și totodată aduce hotărîrea, că de acum înainte Francezii vor sprigină popoarele subjugate din Ungaria pentru a-și recăștiga libertatea deplină și deopotrivă îndreptățire.

Avis!

Rugăm pe on. noștri abonenși să se grăbească a-și reînoui abonamentele ca să nu fim siliți a întrerupe trimiterea foii.

Odată pentru totdcauna anunșăm, că foaia nu o putem da pe așteptare. Ne rugăm, că cu privilegiul înoirii abonamentelor, când atîta lucru ni-se grămădește, să binevocască on. noștri abonenși să nu mai scrie pe coupoanele asemnatelor postale alte lucruri, nici chiar reclame, de oare-ce ușor putem trece cu vederea peste acestea și astfel lăsăm neimplinite diferite cereri.

Tot cu acest privilegiu mai atragem încă odată luarea aminte a on. abonenși, că la Redacția „Foi Poporului“ se adreseze numai epistolele, cari cuprind partea redacțională (știri, articoli, scrisori), sau cu un cuvînt tot ce voește a fi publicat în lăuntruul foii.

La Administrația „Foi Poporului“ se se adreseze numai epistole referitoare la abonamente (regulare, înoire), reclame pentru primirea neregulată a foii, anunșuri pentru cari trebuie plătit, adică tot ce se atinge de administrație.

R Î S.

Am scăpat numai cu atîta.

O ceată de cioroi mergeau odăz pe un drum. Pe la mijlocul drumului ei dau de o secere, pe care trebuie, că s'ar perduse un Român cineva, căci Țigani pînd atunci nu mai vîzuseră seceri.

— Ce să fie încărîligata asta, dădă? — întrebă Țigani pe cel mai bătrîn dintre ei, care era vaivoda lor.

Dada se apropie de secere, se uită la ea pe o parte, se uită pe alta, și dătr'odata face câțiva pași înderăt, înspăimîntat.

— Înderăt, înderăt dancelor, ce asta-'i moartea!... Nu vedeți voi, ce dinși are? —

Țigani se dau înderăt și apoi sfat, cum să treacă peste moarte și primejdie. În sfîrșit la sfatul dadei s'hotărîsc, să se repeadă zdravîn mai departe și să încerce a sări peste moarte. Îndată un cioroiu mai tînăr își și făcî vînt și hop!.. Din întemplantare însă el să sare dincolo de secere, ci tocmai pe mînerul ei. Secerea se învîrtește, sare la sus și cade pe umerii Țiganului.

— Nu lasați mei, ca-'l duce! — strigă vaivoda înfiorat pînd la răsunet.

Atunci un faraon mai cu inimă se repede, apucă secerea de mîner și cămîtrage odată cu toată puterea, îi și tăie gâtul celui cu moartea pe umere.

— Unu s'a dus! — strigă Țigani plini de spaimă și tunde-o pe dădă înainte, de gîndeai că nici o farimă de suflet nu mai rămîne în ei.

În sfîrșit se opresc, și vîzînd că moartea nu mai vine după ei să mai înștlesc.

— Bine c'am scăpat numai cu atîta! — grădădă, abia răsufliară și ștergîndu-'și sudoarea de pe față cu mîneca cămeșii.

POSTA REDACȚIEI.

Abonent 5840. E de datorința preotului să se facă pe credincioși să cerceteze biserică; pe mare nu merită ca să-'i aducem atîta laudă.

D-sale Boer Gábor în Dicio-Sân-Mărtin. Au luat la cunoștință declarația d-tale, nu se poate publica, de oare-ce spusele corespondentului nostru s'au adevărit de mincinoase.

D-sale D. Boariu în Nadab. Nici o însemnătate nu s'a dat acelei corespondențe, de aceea să și respins-o.

D-sale Ioan Căltia. Puțină răbdare și se va implini și dorința d-tale.

D-sale T. Stenescu. Abecdar unguresc nesc se află și la librăria „Tipografiei“. Costă 20 c.

D-sale Petru Nemeș în Caransebeș. «Cartea de stupărit» de A. Degan cu broșura cu figurile de preună costă 50 cr. plus 5 cr. porta.

Corespondentului din Lipova. Am predat în „Tribuna“.

D-sale T. P., inv. în Ch. E rău destul să preotul de acolo nu se interesează de școală. Corespondența încă nu o putem publica.

D-sale Simion Morar în Bicalat. Corespondența scrisă în poezie, nu se poate publica. Nu e destul de serioasă.

D-sale N. H. în I. Poți să scrii cât de multe ori. Nu trebuie însă să lovim așa de tare în preotul nostru, mai ales cînd nu-'i putem dovedi vinovăția.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baftes. Proprietar: Pentru „Tipografia“ societate de acțiuni: V. H. Dressnandt.

LOTERIE.

Tragerea din 11 Iulie n.

Timișoara: 87 6 48 26 80
 Viena: 78 40 53 74 72

Tragerea din 15 Iulie n.

Brünn: 82 47 56 25 22

Figurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.

Luni, 8 Iulie: Sân-Petru-de-Câmpie, Zam.
 Mercuri, 10 Iulie: Almașul-mare, Covasna.
 Vineri, 12 Iulie: Dicio-Sân-Mărtin, Vaida-Cămarăș, Gross-Eidau.
 Sâmbătă, 13 Iulie: Armeni, Cohalm, Gherla.
 Duminică, 14 Iulie: Alba-Iulia, Huedin, Paraid.

Calindarul săptămânii.

Zile	Calindarul vechiu		Călind. nou		Soarele	
	Dum. a 8-a d. Ros., gl. 7, sft. 8.		rés.	ap.	rés.	ap.
Dom.	7 Cuv. Toma	19 Aurelia	4 19	7 41		
Luni	8 S. Muc. Procopie	20 Ilie Pror.	4 20	7 40		
Măg.	9 S. M. Pancratie	21 Pracsedis	4 21	7 39		
Mierc.	10 SS. 45 Mc. d. Nicop.	22 Mar. Magd.	4 22	7 38		
Joi	11 Mucenița Eufemia	23 Apolinaris	4 23	7 37		
Vineri	12 M. Proclu și Ilarie	24 Cristina	4 24	7 36		
Sâmb.	13 Sob. Ach. Gavriil	25 Iacob Ap.	4 25	7 35		

Un învățăcel

se primește în franzelăria (Weissbäckerei) lui
Stefan Moga,
 Sibiu, strada Tronului nr. 4.
 (1792) 1-0

Publicațiune.

Subscrisul pe această cale aduc la cunoștința publicului interesat, de ori-care calitate, că pe hotarul comunei Ravna, orașul Aradului, în codrul așa numit „Arnot”, am o baie pentru pențră de fer, cu teritor de 30 metri □. Din cauza lipselor banale nu pot conduce baia mai departe, deși baia promite metal în îndestulat.

Dacă cineva s'ar afla a lua în arândă această baie de fer, să se adreseze la mine sau la 1/13 August a. c., sau înscris, la persoana a se prezenta spre a ne prezenta despre condițiunile de exarândare.

Ravna (p. u. Dezna), la 27 Iunie 1876. [1773] 1-1

Nicolae Josza,
 econom și proprietar de baie.

Se caută

două calfe și doi învățăceli

pentru ferăria cea bine întocmită
 a dlui

Nicolau Hanciu,
 ferar în Seliște. [1762] 1-1

Condițiuni foarte favorabile.

Coase de tigae, fer vërsat, oțel

de cele mai bune, și pe felelat

Lungimea: 70 75 80 85 90 ctm.

1 dărab fl. —.80 —.80 1.— 1.— 1.—

Ori-ce coasă vëndută la mine pe felelat, care nu corespunde, se primește înapoi, sau se schimbă chiar și când ar fi fost bătută sau folosită. [1431] 9-

Pentru fiecare coasă se dă și o așa numită hârtie de felelat.

La cumpërarea deodată alor 10 bucăți se dă una de bașca pe deasupra.

C. F. IICKELI,
 prăvălie de fer, Sibiu, Piața-mică.

Marfă gata după plăoera.

Constantin Dragoș,

măiestru pantofar,

Sibiu, strada Măcelarilor 37,

recomandă onoratului p. t. public, că în lucrătoreea sa de păpușerie efectuește tot felul de încălțăminte pentru domni, dame și copii, precum și tot felul de reparaturi, cu prețurile cele mai moderate, oferind totodată spre mulțumirea tuturor marfă solidă și prompt executată. [1574] 12-12

Prețuri foarte ieftine.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.
 Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10,000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat. După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

Direcțiunea institutului.

[397] 17-25

PICTOR ROMÂN!

Este un lucru îndeobște cunoscut, că bisericile noastre de amândouă confesiunile în lipsa altui izvor sînt avisate a-și acoperi lipsele în icone bisericești dela firme străine, a căror produse nu se află de loc în consonanță cu stilul dominant în bisericile noastre orientale, ba din contră tradează o necunoștință a celor mai elementare cerințe stilare, care lucru de altcunm dela oameni cu totul străini de biserică noastră este foarte ușor de înțeles. Dar' abstrăgînd dela acestea cerințe stilare, chiar și valoarea estetică a acestor produse în cele mai multe cazuri este așa zicînd nulă.

Pentru a delătura încâtva aceste neajunsuri, subsemnatul mi-am făcut un studiu special din arhitectura și anume din **ornamentarea bisericilor noastre de stilul grecesc** și am onoare a atrage atențiunea celor interesați, anume a veneratului cler, asupra împregiurării, că

 executez la comande orice soi de icone bisericești, anume: icone împărătești, dela iconostas sau de părete, luate pe orice fel de material (scândură, pânză, părete etc.), în oleu, tempera sau orice altă tehnică.

 Serveșc cu proiecte pentru iconostase noue, poste tot cu planuri pentru întreagă ornamentarea internă și externă și prevederea cu icone a bisericii, și au eventuali și executarea acolora asupra-mi. Afară de aceasta deping și

 PORTRETTE în oleu, acuarel etc., după natură sau și numai după fotografie în orice mărime.

OCTAVIAN SMIGELISCHI,

Pictor, profesor ord. la gimnasiul de stat, Füzsebetváros (K.-Kirikillómege).

[1746] 2--8